

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.11.1967, sp. zn. 4 Cz 137/67, ECLI:CZ:NS:1967:4.CZ.137.1967.1

Číslo: 56/1968

Právní věta: Před registrací smlouvy o převodu nemovitosti, která je ve státním socialistickém vlastnictví, je státní notářství ve smyslu § 63 odst. 1 not. ř. povinno zkoumat, zda předmět převodu je svěřen jako součást národního majetku do správy státní organizace, která smlouvu o převodu uzavírá. Organizace bytového hospodářství zřizované podle vyhlášky vedoucího Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. 80/1963 Sb., tj. podniky bytového hospodářství a domovní správy, mají postavení státních hospodářských organizací (srov. § 3 cit. vyhl.) jsou tedy socialistickými organizacemi ve smyslu § 14 a 27 hosp. zák. a § 18 o. z. a mají právní subjektivitu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1967

Spisová značka: 4 Cz 137/67

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Organizace socialistické, Registrace smlouvy, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 236/1954 Ú.l. § 9 80/1963 Sb. § 3 95/1963 Sb. § 63 40/1964 Sb. § 18 109/1964 Sb. § 14 § 27

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 56/1968 sb. rozh.

Před registrací smlouvy o převodu nemovitosti, která je ve státním socialistickém vlastnictví, je státní notářství ve smyslu § 63 odst. 1 not. ř. povinno zkoumat, zda předmět převodu je svěřen jako součást národního majetku do správy státní organizace, která smlouvu o převodu uzavírá.

Organizace bytového hospodářství zřizované podle vyhlášky vedoucího Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. 80/1963 Sb., tj. podniky bytového hospodářství a domovní správy, mají postavení státních hospodářských organizací (srov. § 3 cit. vyhl.); jsou tedy socialistickými organizacemi ve smyslu § 14 a 27 hosp. zák. a § 18 o. z. a mají právní subjektivitu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 30. 11. 1967, [4 Cz 137/67.](#))

Státní notářství v Karlových Varech sepsalo dne 12. 5. 1966 v jedné listině smlouvy, jimiž Městský

národní výbor v K. V. manželům J. L. a E. L. jednak prodal jako rodinný domek dům čp. 184 v K. V. za cenu 67 538 Kčs, jednak zřídil právo osobního užívání k stavební parcele č. kat. 285 a k zahradě č. kat. 456/50 v K. V.

Státní notářství v Karlových Varech registrovalo obě smlouvy svými rozhodnutími z 19. 5. 1966.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že byl těmito rozhodnutími porušen zákon a zrušil je.

Z odůvodnění:

V řízení o registraci smluv je státní notářství podle § 63 odst. 1 not. ř. povinno přezkoumat, zda je smlouva platná, zejména, zda se svým obsahem nepříčí zákonu nebo jej neobchází anebo jinak neodporuje zájmům společnosti.

Notářský řád (zák. č. 95/1963 Sb.) výslovně v této souvislosti zdůrazňuje nutnost doložení oprávnění účastníka nakládat nemovitostí (§ 63 odst. 1 not. ř.). Zpravidla půjde při převodu nemovitosti o doložení vlastnického práva prodávajícího; jde-li pak o věc, která je v státním socialistickém vlastnictví, půjde o to, zda předmět převodu je svěřen jako součást národního majetku do správy státní organizace, která smlouvu o převodu uzavírá.

Městský národní výbor v K. V. předložil státnímu notářství pro účely sepsání smlouvy a provedení registračního řízení též výpis z pozemkové knihy ze dne 15. 7. 1965. Z tohoto výpisu je patrné, že na základě návrhu Městského národního výboru v K. V. z 28. 6. 1957 byl v pozemkové knize ve vl. č. 302 poznamenán převod operativní správy podle vyhl. č. 236/1954 Ú. l. na Městský národní výbor - domovní správu v K. V.

Podle ustanovení § 9 vládní vyhl. č. 236/1954 Ú. l. o bytovém hospodářství národních výborů měly domovní správy postavení právnických osob. Domovním správám byl majetek čs. státu svěřován do správy; ve věcech tohoto majetku vystupovala a jednala domovní správa pak vlastním jménem. Národním výborům příslušelo řízení domovních správ, pokud nebylo výslovně stanoveno jinak, a to prostřednictvím bytových správ (§ 9 odst. 5 uvedené vyhlášky).

Toto postavení domovních správ jako samostatných právních subjektů vyjadřoval i statut podniků řízených národními výbory, vydaný vládou na podkladě zmocnění obsaženého v zák. č. 65/1960 Sb. o národních výborech.

Po zrušení vyhl. č. 236/1954 Ú. l. mají organizace bytového hospodářství zřizované podle vyhlášky vedoucího Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. 80/1963 Sb., tj. podniky bytového hospodářství a domovní správy, postavení státních hospodářských organizací (srov. § 3 cit. vyhl.). Jsou tedy socialistickými organizacemi ve smyslu § 14 a 27 hosp. zák. a § 18 o. z. a mají právní subjektivitu.

Státní notářství mělo proto v zájmu zjištění skutečného stavu věci (§ 4 odst. 1 not. ř.) objasnit, zda nemovitosti, které jsou předmětem smlouvy, jsou ve správě organizace bytového hospodářství městského národního výboru či v přímé správě tohoto národního výboru a zda tedy byl městský národní výbor jako státní rozpočtová organizace (§ 27 odst. 2, § 60, 61 odst. 2 hosp. zák. a § 18 o. z.) oprávněn sám uzavřít státnímu notářství k registraci předložené smlouvy jako nositel vlastnického práva státu (jako správce národního majetku).

Protože státní notářství v Karlových Varech takto nepostupovalo, došlo v řízení před ním a v jeho rozhodnutí k porušení zákona v ustanoveních § 1, 4 odst. 1 a § 63 odst. 1 not. ř. ve spojení s ustanoveními § 18, 19 a 399 o. z.